

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування
Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

05-08-66

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних робіт
з навчальної дисципліни

«Інноваційні технології в туризмі»

для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
за спеціальністю 242 «Туризм» денної та заочної форм навчання

Рекомендовано
науково-методичною комісією
зі спеціальності 242 «Туризм»
Протокол № 1 від 05.09.2018 р.

Рівне – 2018

Методичні вказівки до практичних робіт з навчальної дисципліни «Інноваційні технології в туризмі» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю 242 «Туризм» денної та заочної форм навчання / Кушнір Н. Б., Конарівська О. Б. – Рівне : НУВГП, 2018. – 21 с.

Укладачі: Кушнір Н.Б., канд. екон. наук, професор кафедри економіки підприємства; Конарівська О. Б., к.е.н., доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи.

Відповідальний за випуск – Коротун С. І., канд. геогр. наук, доцент, завідувач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи.

Зміст

ВСТУП.....	3
Практичне заняття 1.	5
Практичне заняття 2.	6
Практичне заняття 3.	8
Практичне заняття 4.	9
Практичне заняття 5.	11
Практичне заняття 6.	12
Практичне заняття 7.	14
Практичне заняття 8.....	16
Список рекомендованих джерел.....	18

© Н. Б. Кушнір,
О. Б.Конарівська, 2018
© НУВГП, 2018

ВСТУП

Практична робота студентів є найважливішим видом навчального заняття, під час якого здійснюється організація засвоєння студентами теоретичних положень навчальної дисципліни "Інноваційні технології в туризмі", виконуються спеціально сформульовані завдання, формуються у них вміння і навички практичного застосування цих теоретичних положень.

Мета практичних робіт студентів – сприяння засвоєнню навчальної програми дисципліни "Інноваційні технології в туризмі" в повному обсязі, отримання студентами теоретичних знань, здобуття навичок самостійної практичної діяльності, необхідних для фахівців туристичного бізнесу; набуття умінь самостійно працювати з навчальною, спеціальною літературою та статистичними матеріалами, робити узагальнення та висновки.

Мета виконання практичних робіт – набуття теоретичних знань для фахівців нової генерації з якісно новими підходами до вирішення виробничих задач, які, використовуючи управлінський та економічний типи мислення, комплексне розуміння проблем інноваційної діяльності підприємств туристичного бізнесу та професійної компетентності, зможуть здійснювати ефективне управління діяльністю підприємств.

У результаті виконання практичних робіт з дисципліни "Інформаційні технології в туризмі" студент повинен:

знати:

- принципи інноваційних процесів в туризмі;
- види інновацій та їх диференціацію;
- моделі інноваційного підприємництва;
- основні елементи та принципи новітніх технологій;
- методи оцінки економічної ефективності впровадження інновацій.

уміти:

- використовувати принципи впровадження інновацій на підприємства туристичного бізнесу в сучасних умовах;
- визначати особливості моделей інноваційного розвитку туристичних підприємств;

Національний університет
водного господарства
та природокористування

- використовувати міжнародний та вітчизняний досвід формування та впровадження інновацій в діяльність туристичних підприємств;
- застосовувати на практиці принципи та механізм функціонування інноваційних процесів;
- управління вибором напрямів і варіантів розвитку туристичних підприємств у нестабільному ринковому середовищі;
- впроваджувати інноваційні проекти в туризмі, інформаційні інноваційні технології в процесах обслуговування туристів.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

МОДУЛЬ 1. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ТУРИЗМІ

ЗМ 1. ОРГАНІЗАЦІЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТУРИЗМУ

Практичне заняття 1.

Тема 1. Теорії інноваційного розвитку

Тема заняття: Технологічні уклади розвитку та їх особливості у сфері туризму

План

1.1. Технологічні уклади розвитку.

1.2. Вплив науково-технічних нововведень на розвиток туризму.

1.3. Види інновацій в туризмі за класифікаційними ознаками.

1. Мета заняття: засвоєння студентами сутності, основних понять, та особливостей технологічних укладів розвитку світового господарства та визначення їх особливостей у галузі туризму в сучасних умовах господарювання.

2. Методика проведення практичної частини заняття: обговорення питань, що виникли у студентів під час самостійної підготовки до заняття; обговорення питань, які виникли після вивчення лекційного матеріалу; контроль за виконанням домашнього завдання.

3. Питання теоретичної частини заняття:

1. Поняття технологічного укладу.

2. Цикли еволюції світової економічної і політичної системи.

3. Характеристика розвитку сучасних інноваційних систем.

4. CALS-технології та їх розвиток.

5. Види інновацій в туризмі.

4. Контроль самостійної роботи студентів: підготовка доповідей за темами циклічного розвитку економіки, дослідження М. Д. Кондратьєва, теорія інноваційних процесів Й. Шумпетера.

5. Методика організації самостійної роботи студентів: студент під час підготовки до заняття повинен знайти відповіді на наступні запитання:

1. Охарактеризуйте дослідження М. Д. Кондратьєва про циклічний розвиток економіки.

2. В чому полягає сутність теорії інноваційних процесів Й. Шумпетера?

3. Дайте визначення понять «технологічний уклад», «CALS-технології».

4. Визначте місце науково-технічних нововведень в системі інноваційної діяльності підприємств сфери туризму.

5. Охарактеризуйте вплив науково-технічних нововведень на розвиток туризму.

6. Назвіть основні цілі впровадження науково-технічних нововведень.

7. Охарактеризуйте еволюцію світової економічної і політичної системи.

8. Визначте необхідні умови розвитку інновацій в туризмі за класифікаційними ознаками.

Джерела: нормативні [8]; основні [1, 3]; додаткові [2, 4, 15].

Практичне заняття 2.

Тема 2. Інноваційні процеси в туризмі

Тема заняття: Інноваційні процеси в управлінні туристськими підприємствами та просуванні туристського продукту на ринок

План

2.1. Інновації в управлінні туристськими підприємствами.

2.2. Інноваційні процеси в просуванні і комерціалізації туристського продукту.

1. Мета заняття: засвоєння студентами сутності й особливостей інноваційних форм управління туристськими підприємствами в рамках країни та в міжнародному масштабі, а також визначення інновацій в системі просування та комерціалізації туристського продукту.

2. Методика проведення практичної частини заняття: обговорення питань, що виникли у студентів під час самостійної підготовки до заняття; контроль за виконанням домашнього завдання.

3 Питання теоретичної частини заняття:

1. Форми співробітництва в туризмі.
2. Стратегічні альянси в міжнародному туризмі.
3. Ділова корпорація як нова форма фінансування готельних підприємств.
4. Добровільні союзи як форма партнерських відносин.
5. Електронна торгівля як нова форма ринкових відносин.
6. Споживчий маркетинг (CRM).

4. Контроль самостійної роботи студентів: підготовка доповідей за темами з сучасного стану співробітництва в туризмі і готельному господарстві; про інноваційні процеси в просуванні і комерціалізації туристського продукту в різних розвинених з точки зору туризму країнах.

5. Методика організації самостійної роботи студентів: студент під час підготовки до заняття повинен знайти відповіді на наступні запитання:

1. Назвіть недоліки та переваги стратегічних туристських альянсів.

2. Наведіть приклади стратегічних альянсів, ділових корпорацій, добровільних союзів у сфері туризму.

3. Чим відрізняються умови вступу та співпраці стратегічних альянсів і ділових корпорацій?

4. Охарактеризуйте сутність споживчого маркетингу; чим споживчий маркетинг відрізняється від класичного маркетингу?

5. В чому полягає сутність «клубів продукту» в туризмі? Наведіть приклади «клубів продукту» в туризмі в нашій країні та за кордоном.

Джерела: основні [4, 6, 8]; додаткові [1, 5, 3].

Практичне заняття 3.

Тема 2. Інноваційні процеси в туризмі

Тема заняття: Система динамічного моделювання туристського бізнесу

План

3.1. Динамічне моделювання туристського бізнесу.

3.2. Управління інноваціями. Управління знаннями.

1. Мета заняття: засвоєння студентами сутності й етапів динамічного моделювання туристського бізнесу з метою досягнення організацією встановлених цілей.

2. Методика проведення практичної частини заняття: обговорення питань, що виникли у студентів під час самостійної підготовки до заняття; контроль за виконанням домашнього завдання.

3 Питання теоретичної частини заняття:

1. Поняття динамічного моделювання бізнесу.

2. Етапи динамічного моделювання бізнесу.

3. Аналіз позиціонування компанії на ринку.

4. Аналіз зовнішнього оточення організації та її внутрішнього середовища.

5. Аналіз нелінійних механізмів, які впливають на загальну поведінку бізнес-системи і динаміку інноваційного процесу.

4. Контроль самостійної роботи студентів: підготовка доповідей за темами з динамічного моделювання бізнесу та його етапів, методів залучення персоналу до інноваційної діяльності.

5. Методика організації самостійної роботи студентів: студент під час підготовки до заняття повинен знайти відповіді на наступні запитання:

1. Дайте визначення поняттям «динамічне моделювання бізнесу», «інноваційна арена».

2. Якими діями характеризується кожен етап динамічного моделювання бізнесу?

3. За допомогою яких методів можна провести аналіз позиціонування компанії на ринку?

4. Хто відноситься до інституціональних зацікавлених осіб організації?

5. Охарактеризуйте нелінійні механізми, які впливають на загальну поведінку бізнес-системи і динаміку інноваційного процесу.

6. З якою метою вивчають споживачів з точки зору чутливості до інновацій?

7. Яким чином відбувається залучення персоналу до інноваційних процесів на підприємстві?

8. Визначте основні причини негативного ставлення персоналу до інновацій.

9. Охарактеризуйте процес управління знаннями на підприємстві.

Джерела: основні [4, 6, 8]; додаткові [1, 5, 3].

Практичне заняття 4.

Тема 3. Державне регулювання інноваційної діяльності

Тема заняття: Нормативно-правове забезпечення інноваційної діяльності в сфері туризму

План

4.1. Вплив політичної, економічної і соціальної сфер на інноваційні процеси в туризмі.

4.2. Роль Всесвітньої туристської організації в стимулюванні і розповсюдженні інновацій.

4.3. Державна підтримка і стимулювання інноваційних процесів.

4.4. Регулювання інноваційної діяльності у технологічно-розвинених країнах світу.

4.5. Система державного регулювання інноваційних процесів в Україні.

4.6. Державна підтримка інноваційної діяльності в туризмі.

1. Мета заняття: закріплення теоретичних знань щодо нормативно-правового забезпечення інноваційної діяльності в сфері туризму на рівні держави та на міжнародному рівні.

2. Методика проведення теоретичної частини заняття: обговорення питань, що виникли у студентів під час самостійної підготовки до заняття, контроль за виконанням домашнього завдання, контроль знань студентів, отриманих на лекції.

3. Питання теоретичної частини заняття:

1. Фактори, які впливають на інноваційні процеси в туризмі.
2. Система стимулювання розвитку туризму в країнах Європейського Союзу.

3. Міжнародні угоди в сфері туризму, які стимулюють впровадження інновацій в туристську діяльність.

4. Досвід державної підтримки розвитку інноваційної діяльності.

5. Регулювання інноваційної діяльності у США, Японії, країнах Європейського союзу.

6. Програми інноваційного розвитку.

7. Проблеми розвитку наукового потенціалу регіонів України.

8. Основні завдання держави в забезпеченні інноваційної діяльності в туризмі.

9. Національні організації по просуванню інновацій в туризмі.

4. Контроль самостійної роботи студентів: підготовка доповідей, що висвітлюють принципи нормативно-правового забезпечення інноваційної діяльності в сфері туризму.

5. Методика організації самостійної роботи студентів: студент під час підготовки до заняття повинен знайти відповіді на наступні запитання:

1. Які фактори стимулюють розвиток інноваційних процесів в туризмі?

2. Наведіть завдання діяльності Всесвітньої туристської організації.

3. У чому полягає сутність розвитку інноваційної діяльності через пряму участь в ній держави?

4. Охарактеризуйте особливості надання субсидій і грантів.

5. Наведіть різницю між цими поняттями.

6. Охарактеризуйте особливості регулювання інноваційної діяльності у США, Японії, країнах Європейського союзу.

7. Наведіть законодавчі акти, які регулюють інноваційну діяльність в Україні.

8. Наведіть основні завдання держави в забезпеченні інноваційної діяльності у сфері туризму.

Джерела: нормативні [1 – 7]; основні [1 – 3, 5]; додаткові [6, 8, 10].

Практичне заняття 5.

Тема 4. Інформаційні інноваційні технології в процесах туристського обслуговування

Тема заняття: Інноваційні технології в інформаційному просторі підприємств туризму

План

5.1. Інформаційні технології, їх впровадження у виробничі процеси підприємств туризму

5.2. Способи розповсюдження інноваційних продуктів

5.3. Застосування інформаційних технологій в туризмі

5.4. Глобальні розподільні системи

5.5. Електронна комерція

1. Мета заняття: набуття теоретичних знань та практичних навичок застосування інноваційних інформаційних технологій у сфері туризму.

2. Методика проведення теоретичної частини заняття: обговорення питань, що виникли у студентів під час самостійної підготовки до заняття, контроль за виконанням домашнього завдання, контроль знань студентів, отриманих на лекції.

3. Питання теоретичної частини заняття:

1. Еволюція інформаційних технологій.

2. Інтернет як інформаційно-телекомунікаційний засіб.

3. Основні форми передачі технологій на комерційній основі.

4. Віртуальні посередники – сайти готелів, авіакомпаній, туристських фірм.

5. Характеристика і призначення електронних систем бронювання.

6. Реклама турпродукту в мережі Інтернет.

4. Контроль самостійної роботи студентів: підготовка доповідей за темами із сучасних інформаційних технологій в туризмі, застосування електронної комерції в процесі туристського обслуговування, використання соціальних мереж для просування туристського продукту.

5. Методика організації самостійної роботи студентів: студент під час підготовки до заняття повинен знайти відповіді на наступні запитання:

1. Охарактеризуйте еволюцію інформаційних технологій.

2. У чому полягає сутність протоколу безпроводного зв'язку *wap* (*wireless application protocol*)?

3. Охарактеризуйте основні форми передачі технологій на комерційній основі, а саме: патентні угоди, ліцензійні угоди, *ноу-хау*, інжиніринг, різновиди ліцензій, паушальний платіж, роялті, участь у прибутку.

4. Наведіть особливості віртуальних посередників – сайти готелів, авіакомпаній, туристських фірм.

5. Охарактеризуйте особливості глобальних розподільних систем *Galileo*, *Amadeus*, *Sabre*, *Worldspan*.

6. Наведіть основні вимоги до змістовної реклами.

7. Які види зовнішньої Інтернет-реклами Ви знаєте?

Джерела: основні [7, 8]; додаткові [11, 12].

ЗМ 2. РЕАЛІЗАЦІЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ТУРИЗМІ

Практичне заняття 6.

Тема 5. Інноваційні проекти в туризмі

Тема заняття: Нові види та форми організації подорожей

План

6.1. Особливості екстремального туризму.

6.2. Сухопутний туризм.

6.3. Повітряний туризм, відпочинок та розваги.

6.4. Водний туризм.

6.5. Інноваційні форми організації подорожей.

1. Мета заняття: набуття теоретичних знань і практичних навичок із особливостей формування нових видів та форм організації подорожей.

2. Методика проведення теоретичної частини заняття: обговорення питань, що виникли у студентів під час самостійної підготовки до заняття, контроль за виконанням домашнього завдання, контроль знань студентів, отриманих на лекції.

3. Питання теоретичної частини заняття:

1. Поняття екстремального туризму та його різновидів.

2. Трекінг. Альпінізм. Скелелазіння.

3. Велосипедний туризм та його особливості.

4. Лижний туризм. Горні лижі.

5. Верховий туризм. Тури на собаках.

4. Контроль самостійної роботи студентів: підготовка доповідей за темами, що висвітлюють особливості економічної діяльності підприємств ресторанного господарства, перевірка домашніх розрахункових завдань.

5 Методика організації самостійної роботи студентів: студент під час підготовки до заняття повинен знайти відповіді на наступні запитання:

1. Які види сухопутного туризму Ви знаєте?

2. Які з цих видів можна віднести до екстремального туризму?

3. Наведіть класифікацію гірськолижних трас за ступенем складності.

4. Які види верхового туризму Ви знаєте?

5. Наведіть приклади відомих пішохідних, верхових та гірських світових маршрутів.

6. Наведіть приклади водних маршрутів в Україні.

7. Охарактеризуйте особливості планеризму, балонінгу, парашутингу, кайтингу.

8. Охарактеризуйте особливості рафтингу, подорожей на гребних і вітрильних судах екзотичних плавзасобів.

9. У чому полягає сутність організації мілітарі-турів, хобі-турів?

10. Визначте інноваційні особливості сучасного лікувального туризму.

11. Наведіть приклади музеїв нових профілів в Україні та за кордоном.

12. У чому полягає сутність системи клубного відпочинку таймшер?

Джерела: основні [4, 6, 8]; додаткові [3, 7].

Практичне заняття 7.

Тема 6. Правові аспекти інноваційної діяльності

Тема заняття: Правове забезпечення інноваційної діяльності

План

8.1. Інтелектуальний продукт як власність.

8.2. Інтелектуальний продукт як товар.

8.3. Використання прав на інтелектуальну власність у сфері туризму.

8.4. Охорона і захист інтелектуальної власності.

1. Мета заняття: набуття теоретичних знань та опанування практичними навичками роботи реалізації інновацій в туризмі у рамках встановленого в правового поля.

2. Методика проведення теоретичної частини заняття: обговорення питань, що виникли у студентів під час самостійної підготовки до заняття, контроль за виконанням домашнього завдання, контроль знань студентів, отриманих на лекції.

3. Питання теоретичної частини заняття:

1. Характеристика і зміст поняття «інтелектуальний продукт».

2. Класифікація об'єктів інтелектуальної власності.

3. Документи, які складають основу інтелектуального товару.

4. Формування ринку інтелектуальних продуктів.

5. Система франчайзингу і її характеристика.
6. Складання договорів комерційної концесії.
7. Способи охорони і захисту інтелектуальної власності.
8. Міжнародні угоди про охорону інтелектуальної власності.

4. Контроль самостійної роботи студентів: підготовка доповідей, що висвітлюють практичні особливості та проблеми правового забезпечення інноваційної діяльності у сфері туризму.

5. Методика організації самостійної роботи студентів: студент під час підготовки до заняття повинен знайти відповіді на такі запитання:

1. Охарактеризуйте роль інтелектуальної власності в економічному розвитку держави.

2. Визначте системний зв'язок, який існує між об'єктами інтелектуальної власності.

3. Наведіть характеристику патентів, історію їх виникнення, особливості використання.

4. Охарактеризуйте ліцензію як форму передачі інноваційних технологій.

5. Дайте визначення поняття і наведіть основні складові права інтелектуальної власності.

6. Охарактеризуйте недоліки і переваги системи франчайзингу для її учасників.

7. Наведіть послідовність і особливості складання договорів комерційної концесії.

8. Визначте цілі створення, переваги і особливості функціонування мереж туристських агентств.

9. Охарактеризуйте структуру управління мережами туристських агентств.

10. Які способи захисту інтелектуальної власності Ви знаєте?

11. Охарактеризуйте міжнародні угоди про охорону інтелектуальної власності.

Джерела: нормативні [1 – 7]; основні [2, 3, 8]; додаткові [4, 9, 13, 16].

Практичне заняття 8.

Тема 7. Фінансове та інвестиційне забезпечення впровадження інноваційних технологій в туризмі

Тема заняття: Фінансове та інвестиційне забезпечення реалізації інновацій в туризмі

План

9.1. Економічні основи, джерела, форми і методи фінансового забезпечення інноваційної діяльності.

9.2. Методи оцінки інноваційних проектів.

9.3. Ризики інноваційних проектів.

1. Мета заняття: набуття теоретичних знань та опанування практичними навичками з організації фінансового та інвестиційного забезпечення реалізації інновацій в туризмі.

2. Методика проведення теоретичної частини заняття: обговорення питань, що виникли у студентів під час самостійної підготовки до заняття, контроль за виконанням домашнього завдання, контроль знань студентів, отриманих на лекції.

3. Питання теоретичної частини заняття:

1. Форми фінансового забезпечення інноваційних проектів.

2. Методи аналізу та оцінки інвестиційних проектів.

3. Класифікація ризиків.

4. Розв'язання розрахункових завдань:

Завдання 1. За інвестиційним проектом вартістю 120 тис. грн. передбачаються грошові надходження:

1 рік – 40 тис. грн.;

2 рік – 80 тис. грн.;

3 рік – 60 тис. грн.

Визначте індекс рентабельності проекту, знаючи, що ставка дисконту дорівнює 12%.

Завдання 2. Визначте чисту теперішню вартість інвестиційного проекту з такими характеристиками:

1. Початкові інвестиції – 120 тис. грн.;

2. Доходи за роками – 45 тис. грн.; 70 тис. грн.; 45 тис. грн.;

3. Вартість капіталу: а) 10%; б) змінюється за роками – 10%; 12%; 13%; 14%.

Завдання 3. Заповніть діяльності фізіотерапевтичного відділення санаторію, використовуючи таблицю.

Таблиця

Показники діяльності фізіотерапевтичного відділення санаторію, тис. грн.

Показники	Роки реалізації проекту				
	1	2	3	4	5
Чистий дохід від реалізації послуг					
Поточні витрати					
Амортизація					
Валовий прибуток					
Податок на прибуток					
Чистий прибуток					
Грошовий потік					

На підставі чистої теперішньої вартості, індексу рентабельності та внутрішньої норми доходу обґрунтуйте доцільність придбання медичного обладнання для санаторно-курортного підприємства, якщо його вартість становить 25 тис. грн.; строк експлуатації 5 років; амортизація обладнання – 10% річних; чистий дохід за роками складатиме: 1 рік – 15 тис. грн.; 2 рік – 17 тис. грн.; 3 рік – 19 тис. грн.; 4 рік – 18 тис. грн.; 5 рік – 16 тис. грн.

Поточні витрати складатимуть 10 тис. грн. у перший рік реалізації проекту з наступним щорічним зростанням у 5%. Середньозважена вартість капіталу – 10%. Керівництво санаторію вважає, що строк окупності не повинен перевищувати 3 роки. За результатами розрахунків зробіть відповідні висновки.

5. Контроль самостійної роботи студентів: підготовка доповідей, що висвітлюють проблеми й перспективи фінансового та інвестиційного забезпечення реалізації інновацій у сфері туризму.

6. Методика організації самостійної роботи студентів: студент під час підготовки до заняття повинен знайти відповіді на наступні запитання:

1. Охарактеризуйте основні джерела інвестування інновацій.
2. Які форми і методи фінансового забезпечення інноваційних проектів Ви знаєте?
3. Наведіть особливості використання комерційних кредитів, лізингу, венчурних інвестицій.
4. Охарактеризуйте структуру венчурного капіталу в розвинених країнах світу.
5. Наведіть основні етапи розрахунку чистого приведеного ефекту.
6. Охарактеризуйте методику розрахунку індексу рентабельності інвестицій.
7. Яким чином визначається строк окупності інвестицій?
8. Які класифікаційні ознаки ризиків Ви знаєте?
9. Наведіть особливості ризиків, притаманних туристському інноваційному продукту.
10. Охарактеризуйте заходи з мінімізації негативного впливу ризиків в процесі реалізації інноваційних проектів.

Джерела: нормативні [3, 4]; основні [1 – 3, 9]; додаткові [1, 4, 5, 10].

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Нормативні джерела

1. Про авторське право і спільні права : Закон України від 23.12.93 р. № 3793-ХІІ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua>. (дата звернення: 15.08.2018).
2. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 19.03.91 р. № 1560-ХІІ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua>. (дата звернення: 15.08.2018).
3. Про іноземні інвестиції : Закон України від 13.03.92. № 2198-ХІІ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua>. (дата звернення: 15.08.2018).

4. Про основи державної політики в сфері науки і науково-технічної діяльності : Закон України від 13.12.1991 р. № 1977-ХІІ URL: <http://zakon3.rada.gov.ua>. (дата звернення: 10.07.2018).

5. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг : Закон України від 15.12.93 р. № 3771-ХІІ URL: <http://zakon3.rada.gov.ua>. (дата звернення: 8.08.2018).

6. Про охорону прав на промислові зразки : Закон України від 23.12.93 р. № 3770-ХІ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua>. (дата звернення: 6.08.2018).

7. Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки : Закон України від 16.10.92 р. № 2705-ХІІ URL: <http://zakon3.rada.gov.ua>. (дата звернення: 15.07.2018).

8. Про туризм : Закон України від 18.11.2003 р. № 1282 URL: <http://zakon3.rada.gov.ua>. (дата звернення: 15.07.2018).

9. ДСТУ 4269:2003. Послуги туристичні. Класифікація готелів. Київ, Держспоживстандарт України, 2003. 16 с.

10. ДСТУ 4268:2003. Послуги туристичні. Засоби розміщення. Загальні вимоги : Київ, Держспоживстандарт України, 2003. 12 с.

11. ДСТУ 4527: 2006. Послуги туристичні. Засоби розміщення. Терміни і визначення : Київ, Держспоживстандарт України, 2006. 24 с.

12. Про затвердження Правил користування готелями й аналогічними засобами розміщення та надання готельних послуг: Наказ Державної туристичної адміністрації України від 16.03.2004 р. № 19. Київ, Офіційний Вісник України. 2004. Ст. 995.

Основні джерела

1. Ілляшенко С. М. Інноваційний менеджмент : підручник. Суми, 2015. 334 с.

2. Ілляшенко С. М. Управління інноваційним розвитком : навчальний посібник. Суми, 2015. 324 с.

3. Економіка й організація інноваційної діяльності: підручник / О.І. Волков, М. П. Денисенко, А. П. Гречан та ін. Під ред. проф. О.І. Волкова, проф. М. П. Денисенка. Київ, 2004. 960 с.

4. Малахова Н. Н., Ушаков Д. С. Инновации в туризме и сервисе Москва : 2008. 224 с.

5. Маркетинг і менеджмент інноваційного розвитку : монографія / за заг. ред. д.е.н., проф. С.М. Ілляшенка. Суми, Університетська книга, 2015. 728 с.

6. Михно М. А. Роль инноваций в туризме : учебник. Москва, 2004. 210 с.

7. Морозов М. А. Информационные технологии в социально-культурном сервисе и туризме : учебник. Москва, 2002. 240 с.

8. Новиков В. С. Инновации в туризме: учеб. пособие для студ. высш. учеб. Заведений. Москва, 2007. 208 с.

9. Череп А. В., Пуліна Т. В., Череп О. Г. Інноваційний менеджмент : підручник. Київ, 2014. 452 с.

Додаткові джерела

1. Гуцол А. Інноваційні технології в туризмі : навчальний посібник. Северодонецьк, 2015. 343 с.

2. Інноваційний розвиток промисловості України. Монографія / О. І. Волков, М. П. Денисенко, А. П. Гречан та ін.; Під ред. проф. О. І. Волкова, проф. М. П. Денисенка. Київ, 2006. 648 с.

3. Мальська М. П., Антонюк Н. В. Міжнародний туризм і сфера послуг: підручник. Київ, 2008. 661 с.

4. Міжнародні стратегії економічного розвитку : навчальний посібник / ред. Ю. Г. Козак, В. В. Ковалевський, О. В. Захарченко. Київ, 2011. 256 с.

5. Кучеров А. П. Объектное управление: новационный и инновационный менеджмент в туризме: учебник. Москва, 2009. 208 с.

6. Наукові публікації і видавнича діяльність НАН України. Київ, 2018. URL: <http://www.nas.gov.ua/publications> (дата звернення: 19.03.2018).

7. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти). – 3-є вид., перероб. та доп. : навч. посіб. Київ, 2005. 436 с.

8. Національна інноваційна система України: проблеми і принципи побудови / І. П. Макаренко, Н. М. Копка, О. Г. Рогожин, В. Й. Кузьменко. Київ, 2007. 520 с.

9. Морозова Е. Я., Тихонова Э. Д. Экономика и организация предприятий социально-культурной сферы: учебное пособие. Санкт-Петербург, 2002. 318 с.

10. Никифоров В. И. Сфера туризма : рыночный механизм и система управления : учебник. Санкт-Петербург, 2000. 176 с.

11. Плотникова Н. И. Комплексная автоматизация туристского бизнеса: учебно-методическое пособие. Москва, 2000. 320 с.

12. Плотникова Н. И. Комплексная автоматизация туристского бизнеса: учебно-методическое пособие. Москва, 2000. 197 с.

13. Йохна М. А., Стадник В. В. Економіка і організація інноваційної діяльності : навчальний посібник. Київ, 2005. 400с.

14. Шумпетер Й. А. Теория экономического развития: Исследование предпринимательской прибыли, капитала, кредита, процента и цикла конъюнктуры. Москва, 1982. 456 с.

15. Філіпенко А. С. Економічний розвиток сучасної цивілізації : навчальний посібник. Київ, 2006. 316 с.

16. Федуллова Л. І. Інноваційна економіка: підручник. Київ, 2006. 477 с.